

Eisini verður arbeitt við at broyta fritíðarlógina og útgjaldingina av fritíðarpeningum soleiðis, at hesin kom á konto hjá lokalfeløgnum, har ongin lóngjaldsstova er. Hetta royndu vit at fáa fráfaru samgonu at ganga við til, uttan úrslit.

Hendan samgonga ger eina roynd at forðeila byrðarnar og vóna vit, at hetta kemur at geva úrslit og at teir koma at geva ans fyrri arbeidarumálum.

Tað hevur vist seg seinastu árin, at tann stóri lønarójavni, ið valdar millum há og lág-inntekurnar, verður alt meira sjónskur, alla tíðina hevur tann tyngri endin verið tyngdur enn meir. Ójavnin verður bara størri. Nøkur fá gerast alt meiri múgvandi, og peningurin savnast á alt færri og færri hondum. Meðan fjøldin av fólkinum bera byrðarnar, savna nakrir fáir ágóðan.

Skal nøkur broyting koma í tann rætta vegin, soleiðis at samfelagskøkan verður javnari býtt, mugu vit virka fyrri

at fáa eina sterka arbeidararørslu.

Men hvat er ein sterk arbeidararørsla?

Tað er ein rørsla, har samanhald limanna millum stóðugt verður styrkt.

Tað er ein rørsla, sum figgjarliga kann bera eitt verkfall, og sum torir, men eisini dugir at nýta hetta sterka vápn.

Tað er ein rørsla, sum syrgir fyrri at útbúgva sini álitisfólk, og sum samstarvar við fakrørslu í øðrum londum. Ein sterk fakfelagsrørsla er eisini ein rørsla, ið stuðlar teir politisku flokkar, ið virka fyrri javnrættindum og sømligum korum fyrri tað arbeidandi fólk.

Vit kunnu spyrja okkum sjálvi, um tann føroyska fakfelagsrørslan er nóg sterk? Nei, tað er hon ikki. Vit hava enn langt eftir á mál. Hyggja vit eitt sindur aftur um bak, so vita vit øll, hvussu nógv i stóð á, tá merkjastriðið byrjaði og sum ikki er liðugt enn. Tá rapaði tann garðurin, ið man helt vera sterkast fyrst og stakk alla arbeidarafjöld-

ina í ryggin.

Tibetur vóru tað nógv feløg, ið stóðu stinn og vardu garðin, tað tey orkaðu, men hetta visti okkum, at feløgin og limirnir mugu standa meira saman fyrri at vinna á mál.

Ti ongantið i nýggjari tíð hevur ágangurin móti fakfelagsrørsluni verið so stórur sum nú. Eitt stórt arbeiði bleiv gjørt bæði frá arbeiðsgevarunum og øllum afturhaldskreftunum fyrri at bróta fakfeløgin niður og spjæða alla rørslna, men hetta eydnaðist ikki.

Hetta hevur lært okkum, at alt má gerast fyrri at fáa feløgin sjóðað enn meiri saman til eina eind, sum ikki kilar frá afturhaldskreftunum kunnu setast inn imillum.

Tungt og torført hevur striðið verið hjá tí arbeidandi fólkinum at vinna sær rættindi, so sum styttri arbeiðstíð, betri arbeiðskor, meiri fritíð, rætt til arbeiði, men trygd undir arbeiðsloysi hava vit ikki vunnið enn, sjálv um tey sosialu korini eru blivin betri.

Men enn er framleiðslan á privatum hondum, hóast her hjá okkum eru virkir, sum fólk ið eigur, so hava arbeiðsgevararnir enn rættin til at leiða og forðeila arbeiðið. Og nógv rósandi orða verða bæði skrivað og søgd um privatfyrirtakssemið, men ongantið hava vit havt so harðliga brúk fyrri at fáa hetta undir alment demokratiskt eftirlit.

Ti hvat eyðkennir privata ótálmaða fyrirtakssemið?

Henda framleiðsla er skipað við vinningi og effektiviteti sum endamál. Hesin framleiðsluháttur hevur ikki til endamáls at skapa arbeiðapláss ella tryggja arbeiðarunum betri kor, ella geva teimum innihaldsrikt arbeiði. Menniskjan verður mett ájavnt við onnur framleiðslutól, so sum ráevni og maskinur.

Náttúran verður illa viðfarin og dalkað, so livilíkindini eru í afturgongd, hóast vit hava havt materiella framgongd. Vælstandurin kann ikki halda áfram við at økja um

framleiðsluna i óendaligheit.

Ein broyting má koma i, men hon kemur ikki við at arbeidandi fólk ið skal halda aftur við lønarkrøvunum ella við sosialum niðurskurðum. Tað gerst bert um framleiðslan kemur undir demokratiskt eftirlit. Her haldi eg at vit i Føroyum hava eina serstöðu, tí fáa staðni i heiminum man tað almenna, tað eru vit øll, verða so nógv upp i framleiðsluni, sum i Føroyum. Vit gjalda øll til framleiðslutólini, men bert nakrir fáir persónar sita omaná øllum og stýra og ráða. Tað ber saktans til at rópa upp um privata initiativið, tá tað almenna skal gjalda rokningina. Tey ið fáa minst burtur úr, eru øll tey, sum halda okkara samfelags-hjól gangandi; tey hava tað ógvuliga strævið við at fáa nakrar sømdir.

So samanumtikið má sigast, at ein stór broyting skal til soleiðis, at ikki nøkur fá skulu skúma flotan av tí arbeiði, ið okkara verkafólk leggur eftir seg. Men skal javnast út,

so øll skulu fáa lut i samfelagságóðanum, mugu vit øll verða við — eisini til at gjalda rokningina.

Vit kunnu eisini her vinna frama, men treytin er, at verkafólk ið stendur saman i felagsskapinum og er til reiðar, ikki bert at verja vunnin rættindi, men eisini fyrri at vinna tey mál, vit miða imóti. Hetta gerst bert við samanhaldi. Samanhald gevur styrki, latið okkum tí standa saman um at verja felagsskap okkara.

Tummas Arabo 1. mai:

Størri reinføri inn í tað føroyska samfelagið

Vit prenta røðuna, sum Tummas Arabo, tingmaður, helt í Fuglafirði 1. mai. Tummas Arabo segði m.a.:

— Eg meti, at tað er skylda hjá einum og hvørjum verkamanni, einum og hvørjum lønmóttakara, einum og hvørjum, sum hevur uppruna í verkamannastættini í Føroyum, at berjast við hond og fót imóti teimum fasistum, sum eru við at koma inn í politisku flokkarnar

Góða áhoyrarar!

I dag er 1. mai 1985, og vit senda i Fuglafirði, ið er ein av teim virknastu bygðunum i samfelagnum Føroyum:

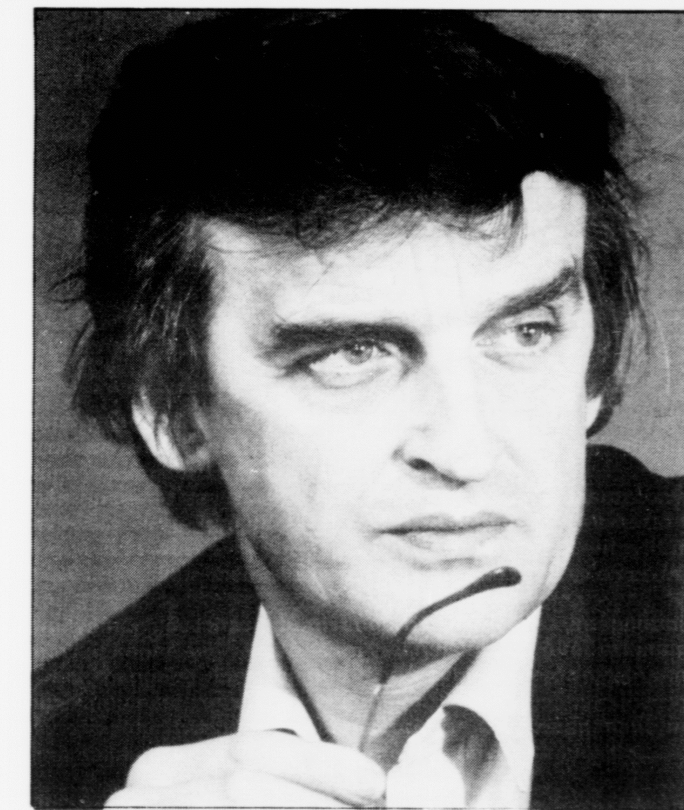
Ja; Føroyar — hetta litla samfelag, sum summi

siga er eitt av ríkastu samfeløgum i verðini, onnur siga, vit eru við at fara á húsagang.

Bæði hesi sjónarmið kunnu ikki vera røtt, tað er sjálvsagt, og sannleikin liggur væl onkunstaðni

mitt imillum.

Samfelag okkara er i dag ógvuliga væl útbyggt við góðum samferðsluneti sum heild, góðari telefon, góðum samfelagsskipanum og rættiliga góðum vinnutólum.

Hetta er klárt eitt dyrt tól at reka, og tað er givið, at i dag er trýstið ógvuliga hart á tey, sum skulu gjalda fyrri at hava samfelagið gangandi:

Nú sigi eg so flott: Tey sum skulu gjalda fyrri at

hava samfelagið gangandi.

Er tað soleiðis i hesum samfelagnum? At nøkur kunnu hava samfelagið gangandi uttan at gjalda?

Tiverri er tað so. — Tað verður i dag frá fleiri sið-

um sagt, at i tí føroyska samfelagnum er upp i móti 1 milliard i peningi, sum ongantið kemur undir skatt og sostatt ongantið svarar sínar skyldur til samfelagið. Um talið, er

Framhald á síðu 18